

**Силабус навчальної дисципліни
ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОЇ ТЕРАПІЇ**

Галузь знань: 23 Соціальна робота

Спеціальність: 231 Соціальна робота

Освітня програма: Соціальна робота (Соціально-психологічна реабілітація)

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Курс: I

Семестр: I

Факультет	Факультет соціальної та психологічної освіти
Кафедра	Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи
Викладач(-і)	ПІБ: Підвальна Юлія Василівна Посада: доцент E-mail : ju.v.pidvaljna@udpu.edu.ua
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=3791
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна обов'язкового компонента
Загальний обсяг дисципліни: кредити ЄКТС / години	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма: лекції (20 год.), практичні (20 год.), самостійна робота (80 год.)
	Заочна форма: лекції (4 год.), практичні (6 год.), самостійна робота (110 год.)
Політика дисципліни	Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Студенти не видають за свої результати роботи інших людей. При використанні чужих ідей і тверджень у власних роботах обов'язково посилаються на використані джерела інформації. Під час оцінювання результатів навчання не користуються недозволеними засобами, самостійно виконують навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання. Студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Кодексом академічної доброчесності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Відвідування занять. Лекційні заняття передбачають ведення письмового конспекту. Підготовка семінарських занять передбачає усне опрацювання теоретичних питань та дискусію за темою. Підготовка завдань до самостійних та індивідуальних робіт здійснюється у друкованому вигляді (формат Microsoft Word або PowerPoint (де необхідно) за визначеним шаблоном та передбачає усне опитування здобувачів протягом семінарського заняття до теми або на груповій/індивідуальній консультації. Креативна ініціатива здобувача вищої освіти. Під час виконання індивідуальних завдань творчого характеру здобувачі вищої освіти досліджують та аналізують процеси в галузі соціальної терапії, креативно підходять до пошуку джерел та формують схеми вирішення проблем з соціальної терапії.

Що будемо вивчати?	Основні терміни та поняття «соціальна терапія». Соціальна терапія, як вид соціальної роботи. Мета і завдання соціальної терапії. Види та функції соціальної терапії.
Чому це треба вивчати?	Мета вивчення дисципліни сформувати професійну компетентність майбутніх фахівців із соціальної роботи з використання різноманітних терапій у роботі з дітьми, різними категоріями населення та сім'єю, з метою адаптації, профілактики негативних явищ, корекції емоційних та поведінкових розладів, особистісного розвитку тощо.
Яких результатів можна досягнути?	Очікувані результати навчання. У результаті засвоєння курсу «Соціальна терапія проблем індивіда та групи» студенти повинні: знати: основи методології соціальної діагностики та консультування; моделі, методи збирання та обробки соціальної інформації; сутність та оптимальне використання консультативних методів і прийомів; етико-професійні принципи збирання соціальної інформації та консультативної взаємодії; вміти: застосовувати методи збирання та обробки соціальної інформації; створювати банк даних і здійснювати його обробку; здійснювати аналіз, узагальнення, висновки та рекомендації; проводити консультативну роботу за результатами соціальної; діагностики; виявляти етико-професійні якості соціального працівника; аргументовано обстоювати власну професійну позицію; здійснювати соціальну діагностику соціальних проблем дітей, підлітків, молоді, сімей, осіб з обмеженими можливостями; збирати, аналізувати, систематизувати інформацію про соціальні проблеми дітей, молоді, прогнозувати напрям їх продуктивної діяльності; планувати, аналізувати і прогнозувати протікання соціальних проблем, визначати й усувати їхні причини; використовувати ефективні засоби комунікації в соціальній взаємодії з об'єктами (клієнтами) соціальної роботи; забезпечувати доцільне соціально-педагогічне втручання в процес соціалізації дітей, підлітків, молоді; надавати допомогу сім'ї і традиційним інститутам виховання, виконуючи роль посередницької ланки між ними та особистістю; взаємодіяти з батьками, фахівцями соціальних служб в інтересах індивідуального розвитку дітей і молоді; здійснювати корекційний вплив на дітей та молодь, які знаходяться у кризових станах та конфліктних ситуаціях. здійснювати вибір і організувати реалізацію ефективні форми й методи, технологій соціально-педагогічної роботи; здійснювати профілактичну й соціально-реабілітаційну роботу з девіантними дітьми; надавати соціально-психологічну

	підтримку дітям і дорослим, які опинилися у скрутній соціальній ситуації. Програмні результати навчання: 1. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук; 2. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи.
Як можна використати набуті знання та уміння?	Процес вивчення дисципліни спрямований на формування наступних компетенцій: 1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації; 2. Здатність працювати в команді. 3. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення; 4. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації. <i>Розвивати базові вміння soft skills:</i> креативність, робота в команді, емоційний інтелект, взаємодія з людьми, тайм-менеджмент, саморозвиток, критичне та екологічне мислення.
Зміст дисципліни	ЗМ 1. Тема 1. Сутність та зміст соціальної терапії. Тема 2. Функції соціальної терапії: соціальне «лікування», соціальний захист, соціальний розвиток; відмінність психотерапевтичних методів (технологій) від соціальної терапії; критерії вирішення соціальних проблем клієнта; вимоги до професійної підготовки соціальних працівників. Тема 3. Критерії вирішення соціальних проблем клієнта. Тема 4. Методи соціальної терапії Тема 5. Історичний огляд використання різних видів мистецтва в соціальній терапії. . ЗМ 2. Тема 6. Ретроспективний аналіз використання різних видів мистецтв в соціальній терапії Тема 7. Групова соціальна терапія. Технологія роботи з мережею соціальних контактів. Тема 8. Види соціальної терапії. Тема 9. Найбільш дієві методи соціальної терапії: трудова, терапія самовиховання, методи поведінкової терапії у групі, дискусійна терапія, соціотерапія, музикотерапія,

	ритмотерапія, арттерапія, кольоротерапія, психогімнастика, натурпсихотерапія, логотерапія, бібліотерапія, імаготерапія. Тема 10. Основні форми соціальної терапії. Соціальна терапія з різними категоріями клієнтів. Індивідуальна та групова терапія. Особливості застосування. Соціальна терапія з різними категоріями клієнтів: інвалідами, людьми похилого віку та ін.
Обов'язкові завдання	Виконання передбачених планом завдань до всіх практичних занять; підготовка та виконання ІНДЗ; самостійне опрацювання та конспектування основних понять у вигляді словника термінів; підготовка повідомлень та доповідей до кожної теми практичного заняття.
Міждисциплінарні зв'язки	Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння кредитів з «Соціальна робота з різними групами клієнтів», «Технології роботи соціального гувернера», «Соціальна політика», «Молодь в сучасній громаді». Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні дисциплін «інноваційні моделі надання соціальних послуг», «Чинники успішного працевлаштування» та інших навчальних дисциплін за вибором здобувача вищої освіти.
Інформаційне забезпечення (з репозитарію, фонду бібліотеки УДПУ та ін.)	1. Булінг та кібербулінг як соціальна проблема в Україні [Текст] : навч. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Ф-тет соціальної та психологічної освіти; [уклад.: Н. М. Коляда, О. О. Кравченко, І. В. Албул [та ін.]. – Умань : Сочінський М. М., 2020. – 152, [1] с. : рис., табл. – Бібліогр.: 146–152. 2. Максименко, Д. С. Різнокольорове дитинство: ігротерапія, казкотерапія, ізотерапія, музикотерапія [Текст] : практична психологія / Д. С. Максименко. – Київ : Центр учбової літератури, 2018. – 191, [1] с. : табл. – Бібліогр.: с. 181–188. 3. Самовиховання і саморегуляція особистості [Текст] : курс лекцій : навч. посібник / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; [уклад. О. М. Шевчук ; рец.: Коляда Н. М., Петренко О. Б., Пустовіт Г. П.]. – Умань : Візаві, 2018. – 147, [1] с. : табл., схеми. – Бібліогр.: с. 142–144 та в тексті. 4. Тарарина, Е. В. Практикум по арт-терапии в работе с детьми [Текст] : [науч.-метод. пособие] / Елена Тарарина. – Киев : АСТАМИР-В, 2019. – 248, [1] с. : ил, схемы. – (Б-ка арттерапевта). – Библиогр.: в тексте. Інформаційні ресурси: 1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського / веб-сайт. URL: http://www.nbuv.gov.ua/ 2. Бібліотека УДПУ ім. Павла Тичини / веб-сайт. URL: https://library.udpu.edu.ua.

Поточний контроль	Виконання практичних завдань, повідомлень і модульних контрольних робіт, ІНДЗ, написання есе.										
	Розподіл балів, які отримують студенти										
	Поточне тестування та самостійна робота										
	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>ЗМ1</th> <th>ЗМ2</th> <th>ПК</th> <th>ІНДЗ</th> <th>СУМА</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>30</td> <td>30</td> <td>20</td> <td>20</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table>	ЗМ1	ЗМ2	ПК	ІНДЗ	СУМА	30	30	20	20	100
	ЗМ1	ЗМ2	ПК	ІНДЗ	СУМА						
30	30	20	20	100							
Підсумковий контроль	залік										

Розробник

Підвальна Ю.В.